
OBSAH

Zoznam skratiek	10
Úvod	15
I Základné pojmy	17
1 Gerontológia a geriatria	17
1.1 Ciele geriatrie	17
1.2 Vek a jeho delenie	18
1.3 Starnutie organizmu	18
1.3.1 Biologické starnutie	19
1.3.2 Psychické starnutie	20
1.3.3 Starnutie v sociálnej oblasti	20
2 Demografické minimum	21
3 Epidemiologické minimum	22
3.1 Úmrtnosť	22
3.2 Chorobnosť	22
3.3 Zdravotné postihnutie, invalidita, nespôsobilosť	23
3.4 Sebestačnosť a závislosť	23
4 Špecifické rysy chorobnosti vo vyšom veku, charakteristika pacienta	24
4.1 Charakter zdravotného postihnutia vo vyšom veku	24
4.1.1 Polymorbidita	24
4.1.2 Klinický obraz ochorení	24
4.1.3 Priebeh ochorenia v starobe	25
4.1.4 Sociálny rozmer ochorení	26
4.1.5 Špecifické geriatrické syndrómy	26
5 Komplexné posúdenie zdravotného stavu a funkčných schopností seniora	27
5.1 Funkčné geriatrické vyšetrenie	27
5.2 Hodnotenie zdravotného stavu, fyzických, mentálnych a psychosociálnych funkcií seniora	27
5.3 Klinický význam funkčnej diagnostiky	28

6 Starecká krehkosť	29
7 Racionálna farmakoterapia v starobe	30
7.1 Farmakokinetika	30
7.2 Farmakodynamika	31
7.3 Liekové interakcie	31
8 Preventívne opatrenia u seniorov	32
8.1 Všeobecné preventívne opatrenia	32
8.2 Potencionálne prevenciou ovplyvniteľné choroby v starobe	32
9 Charakteristika špecifických geriatrických syndrómov	34
9.1 Imobilizačný syndróm	34
9.2 Inkontinencia moču	35
9.3 Inkontinencia stolice	38
9.4 Závrat a nestabilita	40
9.5 Bolesť	41
9.6 Poruchy spánku	45
9.7 Syndróm nepokojných nôh	46
9.8 Poruchy sluchu	46
9.9 Poruchy zraku	48
9.10 Dekubity	48
9.11 Poruchy chôdze a pády	52
 II Geriatrické ošetrovanie	55
1 Ošetrovateľský proces v geriatrii	55
1.1 Posudzovanie	55
1.1.1 Sesterská zdravotná anamnéza	55
1.1.2 Fyzikálne vyšetrenie	56
1.1.3 Funkčné geriatrické vyšetrenie z pohľadu ošetrovateľa	57
1.2 Ošetrovateľská diagnóza	57
1.3 Plánovanie	58
1.4 Realizácia	59
1.5 Vyhodnotenie	60
2 Ošetrovateľská starostlivosť o geriatrických pacientov	61
2.1 Ošetrovateľská starostlivosť v geriatrii pri sociálnych indikáciách	62
3 Ďalšie možnosti ošetrovateľskej starostlivosti	63
3.1 Preventívne opatrenie v geriatrickej populácii	63
3.2 Dispenzárna starostlivosť	64
3.3 Včasné vyhľadanie rizík a ochorení	65
3.4 Malnutričia	66
3.5 Geriatrický maladaptívny syndróm (GMS)	68
4 Komunikácia v geriatrii	70
5 Problematické správanie v starobe	73
6 Edukácia v geriatrii	74
7 Rehabilitácia v geriatrii	75

III Najčastejšie choroby v geriatrickom veku	78
1 Kardiovaskulárne choroby	78
1.1 Najčastejšie lieky používané v kardiologii	78
1.2 Artériová hypertenzia	79
1.2.1 Ošetrovateľský manažment	81
1.3 Ischemická choroba srdca	82
1.3.1 Ošetrovateľský manažment	84
1.4 Fibrilácia predsiení	85
1.4.1 Ošetrovateľský manažment	85
1.5 Chronická srdcová slabosť	86
1.5.1 Ošetrovateľský manažment	86
1.6 Trombosflebitída, flebotrombóza, hĺbková žilová trombóza	87
1.6.1 Ošetrovateľský manažment	89
1.7 Pľúcna embólia	90
1.7.1 Ošetrovateľský manažment	91
1.8 Periférne postihnutie tepien	91
1.8.1 Obliterujúca ateroskleróza	91
1.8.2 Diabetická angiopatia	92
1.8.3 Akútne arteriálne uzávery	92
1.8.4 Ošetrovateľský manažment	93
2 Ochorenia respiračného systému	94
2.1 Chronická obstrukčná choroba plúc	94
2.1.1 Ošetrovateľský manažment	96
2.2 Pneumónia	96
2.2.1 Ošetrovateľský manažment	98
2.3 Asthma bronchiale	99
2.3.1 Ošetrovateľský manažment	101
3 Neuropsychiatrické choroby	102
3.1 Delírium	102
3.1.1 Ošetrovateľský manažment	105
3.2 Demencia	105
3.2.1 Ošetrovateľský manažment	108
3.3 Depresia	108
3.3.1 Ošetrovateľský manažment	110
3.4 Cievna mozgová príhoda	111
3.4.1 Ošetrovateľský manažment	113
3.5 Parkinsonova choroba a tremor	113
3.5.1 Ošetrovateľský manažment	115
3.6 Epilepsia	115
3.6.1 Ošetrovateľský manažment	117
4 Ochorenia pohybového systému	118
4.1 Osteoporóza	118
4.1.1 Ošetrovateľský manažment	120
4.2 Osteartróza	120

4.2.1 Ošetrovateľský manažment	122
4.3 Reumatóidná artritída (RA)	122
4.3.1 Ošetrovateľský manažment	125
4.4 Reumatická polymyalgia	125
4.4.1 Ošetrovateľský manažment	126
4.5 Dna	126
4.5.1 Ošetrovateľský manažment	128
5 Ochorenie tráviaceho ústrojenstva	129
5.1 Dysfágia	129
5.2 Refluxná choroba pažeráka	130
5.2.1 Ošetrovateľský manažment	130
5.3 Dyspepsia	131
5.3.1 Ošetrovateľský manažment	132
5.4 Vredová choroba žalúdka a dvanásťnika	132
5.4.1 Ošetrovateľský manažment	134
6 Metabolické a endokrinné ochorenia	136
6.1 Diabetes mellitus	136
6.1.1 Ošetrovateľský manažment	140
6.2 Hyperlipoproteinémia a dyslipoproteinémia	141
6.2.1 Ošetrovateľský manažment	142
6.3 Ochorenie štítnej žlazy	143
6.3.1 Hypotyreóza	144
6.3.1.1 Ošetrovateľský manažment	145
6.4.1 Hypertyreóza	146
6.4.1.1 Ošetrovateľský manažment	147
7 Infekčné ochorenia	148
7.1 Chrípka	148
7.1.1 Ošetrovateľský manažment	149
7.2 Infekcie močových ciest	149
7.2.1 Ošetrovateľský manažment	151
7.3 Herpes zoster	151
7.3.1 Ošetrovateľský manažment	152
IV Paliatívna starostlivosť a medicínska etika	153
1 Paliatívna starostlivosť v geriatrii	153
1.1 Základné princípy paliatívnej starostlivosti	153
1.2 Perimortálne syndrómy	155
1.3 Starostlivosť o umierajúceho človeka	156
1.4 Eutanázia	157
2 Medicínska etika	158
2.1 Úvod	158
2.2 Princípy medicínskej etiky	158
2.3 Kodifikácia etických noriem v zdravotníckom povolaní	159
2.4 Kodifikácia práv pacienta	159
2.5 Záver	161

V Prílohy	162
Prílohy	162
1 Hodnotenie zdravotného postihnutia, sebestačnosti a sebaobsluhy	162
2 Hodnotenie kognitívnych funkcií	165
3 Hodnotenie afektívnych funkcií	170
4 Hodnotenie stavu výživy	171
5 Hodnotenie mobility	175
6 Hodnotenie bolesti	178
7 Funkčný geriatrický index	179
Použitá literatúra	183
Vecný register	190